

FINESTRA D'OPORTUNITAT

per Carles Ferrés

Les últimes dues setmanes l'agenda informativa ha girat en bona part cap una de les potències més emergents els últims anys, el **Brasil** i un altre estat que pretén ser la gran potència de la seva regió geopolítica: **Turquia**. Com marquen els cànons, anirem per ordre.

El país de la samba i el futbol va veure com amb l'arribada de **Luiz Inácio Lula de Silva** li arribava l'oportunitat de créixer i demostrar tot el seu potencial. I les seves dades des del inici de segle, amb l'excepció de l'any 2009, ho demostren arribant a registrar dades de l'augment del **PIB** en un **7,5%**.

Aquest afany de voler demostrar el seu poder, principalment econòmic, mostrant-se com la segona potencia a tot Amèrica, també l'ha conduit a mostrar al món que té capacitats per crear grans esdeveniments: per una banda, el **Mundial de futbol**, on la **FIFA** juga un terreny important designant l'àrea sud-americana i només Brasil i Colòmbia presenten candidatures, però aquesta segona es retira i deixa als brasilers sols en la cursa. De l'altra, la carrera olímpica pels **JOO del 2016**, on la presència de **João Havelange**, ex esportista, ex mandatari de la FIFA i membre del **COI**, més la fortalesa econòmica del país carioca i la no celebració d'uns JOO a Sud-amèrica foren els principals valedors per sobre de candidatures com **Madrid**, de la que parlarem quant s'acosti el veredict de cara als **JOO del 2020**.

Sempre dos esdeveniments com aquests són benvinguts i ben celebrats per a la societat: és

Els gratacels i les faveles, imatge característica de les principals ciutats del Brasil

un moment on hi ha la possibilitat d'anar a més, el país i la societat creixi en conjunt i es puguin resoldre molts dels problemes que té el país. Només cal recordar a **Barcelona**, tot i certa oposició, el canvi que va representar la ciutat, posant-la d'entrada al mapa i després la transformació urbanística de la ciutat. Al Brasil, la diferència de classes, on la riquesa dels grans edificis i la pobresa de les faveles estan separades per una cantonada o un carrer, podia

suposar una millora substancial del nivell de vida d'aquestes persones i acabar amb un dels mals endèmics com les bandes que controlen les faveles.

Al llarg d'aquests últims anys hi ha hagut una gran transformació, però sembla que ara tot se n'ha anat en orris. Per les dades que es tenen sembla que l'economia està derivant cap a l'estancació i la població ho està notant. Comencen a pensar que les coses no s'han dut correctament i que la despesa per a la construcció dels estadis pel Mundial i les instal·lacions dels JJOO estan repercutint en negatiu amb la pujada d'alguns impostos i taxes, tot i l'extraordinari poder econòmic.

I com ha estat al llarg d'aquests dos o tres últims anys amb les protestes protagonitzades per la societat, la indignació ha començat primer a les xarxes socials estenent-se per les ciutats més importants del país i finalment arribant a l'enfrontament. El que va començar com una queixa per la pujada dels bitllets d'autobús ha derivat a una queixa social i manifestacions diàries enriquides bàsicament per un dels altres mals endèmics, la corrupció a les altes

Luiz Inácio Lula de Silva i Dilma Rousseff, del Partit dels Treballadors, són els dos últims dirigents del Brasil

esferes polítiques, que governen sense cap tipus d'impunitat les ciutats, tot i el treball per tractar de minimitzar-ho en primer terme per Lula i després per la seva continuadora al càrrec, **Dilma Rousseff**. La reacció de Rousseff no s'ha fer esperar gaire i ja ha anunciat reformes prometenent millores en el sistema polític, educació i sanitat i un **Pla Nacional de Mobilitat Urbana** que privilegiï el transport col·lectiu, principal demanda de las protestes. Tot i

això, sembla que les manifestacions no han cedit però han anat a la baixa.

Fins i tot, en un afany de responsabilitat de crida a la calma o de posar-se la societat a la butxaca, han sortit els jugadors de la **selecció brasilera** a posicionar-se a favor dels manifestants. Si l'afany és per orígens (cal remarcar que moltes de les estrelles s'han criat en faveles i envoltades dels crims i les drogues) res a dir perquè tenen la seva pròpia opinió. Però sense voler entrar en un debat de demagògia barata, com a icones que destil·len diners per totes bandes, han col·laborat en l'enriquiment d'aquests personatges ja que bona part tenen en el futbol una part important dels negocis.

I des de Brasil ens traslladem 10000 km per aterrar a **Istanbul**, la capital administrativa de **Turquia** però no la capital, **Ankara**. La ciutat separada per **l'Estret de Bòsfor**, que comunica el **Mar Mediterrani** amb el **Mar Negre**, també ha estat notícia amb d'altres ciutats com la pròpia Ankara per les manifestacions contra el govern conservador moderat que dirigeix **Recep Tayyip Erdoğan**.

La mentalitat de creixement del primer ministre de Turquia passa pel totxo, un model que ja s'ha demostrat en països com Espanya que, a la llarga, acaba passant factura. En aquest afany ha decidit atacar un dels únics espais naturals al centre de la ciutat, el **Parc Gezi**, a tocar de la **Plaça Taksim**, al barri de **Beyoğlu**, d'on és el propi Tayyip Erdoğan per construir-hi un centre comercial i habitatges. Cal destacar que la zona de la Plaça Taksim, a la part europea, és un dels llocs més visitats de la ciutat i on el turisme, el comerç i l'oci hi juga un paper fonamental. Així que és fàcil que la resposta fos negativa.

Com en el cas de Brasil, les xarxes socials van ser el caldo de cultiu que van acabar amb l'acampada dels manifestants a la pròpia Plaça i Parc i manifestacions diàries en contra. Després de protestes, corregudes, amenaces molt directes per part d'Erdoğan i diversos

El primer ministre turc, Recep Tayyip Erdoğan.

ferits, en primera instància el govern va aconseguir desallotjar els manifestants, però aquests hi tornaren més endavant. També s'ha pogut constatar que aquest incident ha tret també a la llum un recés a la pròpia llibertat d'expressió, un desig personal del president per donar més pes a la religió quan bona part de la societat va encaminada cap a un altre *camí*.

Però, per altra banda, vol ser membre de la **UE** al·legant que compleix els requisits del **Tractat de Maastricht** i tenir una economia forta, cosa que no poden dir membres. Però el canvi que suposaria a nivell de població (més de 70 milions d'habitants) donaria un poder excessiu a un país de nova entrada i que està en la lupa dels principals països, encapçalats per **Alemanya** i, més, pels afanys d'Erdoğan.

I al mes de setembre Istanbul es juga la possibilitat de ser la seu dels JJOO del 2020. Si per un parc s'ha arribat a tals nivells de violència, no em vull ni imaginar com seran les protestes per la construcció de la Vila Olímpica i totes les instal·lacions necessàries per albergar uns JJOO. I més si tenim en compte que segons la última avaluació del COI és la que va més enrederida en aquest aspecte.

El que es pot desitjar des d'aquí és que ambdós casos s'arribi a ràpidament a la normalitat i sense moltes conseqüències greus, que tota la gent que es trobi en una mala situació en pugui sortir d'ella, s'acabi la corrupció i els amants dels esports puguem gaudir de dos dels grans esdeveniments del món de l'esport en un país extraordinari segur a Brasil i al setembre sabrem si Istanbul.